

3. Трощинський В., Шевченко А. Українці в світі. – К. - Видавничий дім „Альтернативи”, 1999. – 352 с.1.

4. Некоторые проблемы самоопределения будущего учителя в поликультурной среде // Основные направления профессионального самоопределения будущего педагога. Материалы межвузовской конференции преподавателей и студентов педагогического факультета по итогам научно-исследовательской работы за 1997 год. Тезисы докладов. Часть 1. С.57 - 60.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Житомирська Тетяна Михайлівна – аспірантка кафедри загальної та соціальної педагогіки Ізмаїльського державного гуманітарного університету.

Коло наукових інтересів: проблема полікультурного виховання підлітків.

ТУРИЗМ – НОВА ПЕРСПЕКТИВА РЕАЛІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Оксана ЗАХАРОВА (Кіровоград)

В статті подано результати дослідження думки студентів про їх здатність проводити класи туризму як частину обов'язкових класів фізкультури в шкільній освіті.

В статті подані результати дослідження мнень студентів об їх здатності проводити класи туризму як частину обов'язкових класів фізкультури в шкільному освітньому процесі.

Ключові слова: туризм школи, фізкультура, шкільна освіта, туризм школи te-acher парадигма

Постановка проблеми. Туризм виконує у суспільстві важливу роль: має особливе значення як форма відпочинку, пізнання, здобування знань, відновлення фізичних психічних і сил [3]. Туризм є однією з форм людської активності, що реалізується як часо-просторові міграції населення. Сутність цього явища в суспільному сенсі визначають цілі поїздок, а їх різноманітність і змінність робить туризм явищем динамічного характеру. У туристичних поїздках беруть участь все більше людей, через що туризм стає масовим явищем складного, неоднорідного характеру і багатого змісту. Туристи – це особи, які відвідують різні місця з відпочинковою, лікувальною, краєзнавчою, службовою, спортивною, релігійною, сімейною, суспільною чи політичною метою. Мотиви подорожування охоплюють: відпочинок, здоров'я, навчання, з'їзди, візити до родичів або знайомих, релігійні і спортивні аспекти. Динаміка явища туризму залежить від впливу чинників оточення, виникає також з його сутності і потреб, як задовольняються. Факторами динамізації туристичного руху є головним чином економічний добробут, легкість подорожування, зростання кількості вільного часу, особисті мотиви виїздів. Разом з суспільними й економічними змінами змінюються цілі виїздів, вимоги, очікування і поведінка сучасного туриста. Турист асоціює свої подорожі зі свободою, зміною місця перебування, пізнанням інших країн, суспільств, культур, пам'яток.

Відпочинкові цілі часто поєднуються з освітніми цілями, з пошуком розваг, нового досвіду. Основою туристичної активності є мотивація як функція корисності і цінності цієї діяльності для індивіда та можливості її реалізації. Мотивація – це динамічний процес, який підлягає перетворенням, модифікаціям, впливам. Початкові мотиви туристичної активності зазвичай відрізняються від тих, які в подальшому схилятимуть людину до продовження цієї форми діяльності. Внутрішня мотивація виникає з системи потреб, зацікавленостей, прагнень. Має значення зовнішня мотивація – через рекламу, телепередачі, розповіді знайомих, родичів, вчителів.

Впродовж останніх кількох десятиків років спостерігається безперервне зростання динаміки міжнародного туристичного руху, обумовлене процесами, що відбуваються у світовій економіці: зростання заможності багатих суспільств, вступ нових країн на шлях прискореного розвитку, подовження вільного часу, розвиток засобів транспорту тощо. Світова Організація Туризму (UNWTO) передбачає, що у 2020 р. міжнародний туристичний рух зросте до 1561 млн пропозицій (у 2007 році: 898 млн у світі і 498 млн в Європі) [2]. Безперечно, це є викликом для освіти. В освіті початку XXI ст. набуває ваги підготовка учнів і студентів на вибір моделі сучасного типу туриста: масового (організованого), індивідуального, дослідника чи «дріфтера».

Участь в туристичному русі може мати для учасників як позитивні, так і негативні наслідки (у біологічній чи психосоціальной сфері). Активний туризм є джерелом поліпшення здоров'я, життєдіяльності організму, самовдосконалення; дає можливості перебування в екологічно чистому середовищі. Сприяє розрядці, пробуджує різноманітні емоційні переживання. Збагачує інтелектуально, формує нові зацікавленості, полегшує розуміння світу. Особливо позитивним є вплив туризму на молодь. Туризм може бути знаряддям соціалізації, формування активної громадянської позиції та позитивних рис особистості. Зміцнює емоційний зв'язок з Вітчизною. Є й негативні наслідки туристичних поїздок. Багато видів кваліфікованого туризму (гірський, байдарковий, парусний) вимагає від учасників відповідних вмінь, досвіду, а туристи нерідко переоцінюють свої сили, ризикуючи втратою здоров'я або і життя. Брак елементарних фахових знань, недотримання норм соціального співжиття, занадто багата програма екскурсій є найризикованішими аспектами туризму. Часто вони виникають з браку достатніх знань організаторів щодо тих чи інших загроз, а також з неналежної підготовки туристів. Тому доцільним є пропагування в суспільстві туристичної освіти. Особливе значення у процесі обслуговування туристів мають туристичні провідники (гіді), керівники екскурсій. Їх кваліфікації визначені положеннями про систему освіти, що

стосуються організаторів туризму (зокрема і керівників таборів, вихователів колоній, керівників шкільних екскурсій). Від цих осіб, окрім компетенцій, пов'язаних з організацією туризму і відпочинку, вимагаються педагогічні вміння і певні риси особистості.

Аналіз досліджень і публікацій. Починаючи з 2009/2010 навчального року, впродовж шести років у Польщі впроваджуватимуться нові програмні засади освіти, що передбачають, зокрема, внесення істотних змін у фізичне виховання на всіх рівнях освіти [4]. Згідно з ними фізичне виховання може реалізовуватися, спираючись на «змішану стратегію»: обов'язковими стають заняття в класно-навчальній системі та факультативні заняття (обов'язкові заняття для індивідуального вибору учнем у міжкласних групах). Учень трактується як співорганізатор процесу навчання, і школа має обов'язок створити йому умови до самостійного і свідомого вибору форм фізичної активності, пристосованих до його інтересів, потреб розвитку і психофізичних можливостей. Заняття з фізичного виховання (починаючи від IV класу початкової школи, через гімназію, і до надгімназійного рівня) повинні частково відбуватися в групах за інтересами (за вибором учня). Це вимагає від вчителів фізичного виховання власної пропозиції занять, що враховують різноманітні форми фізичної активності у рамках груп за вибором. Заняття можуть відбуватися в навчальній, позакласній або позашкільній системі. На рівні початкової школи і гімназії пропонується модель 2+2, охоплююча 2 обов'язкових години в класно-навчальній системі і 2 години обов'язкових занять на вибір (факультативних), натомість на надгімназійному рівні – модель 1+2 (1 година в класно-навчальній системі і 2 факультативних години).

Постановка завдання. Метою нашої статті є оприлюднення результатів анкетних досліджень проведених нами під керівництвом професора К. Денека серед студентів факультету фізичного виховання Академії фізичного виховання у Вроцлаві (Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu) на тему підготовки їх до проведення туристичних занять

Виклад основного матеріалу. Представлена у польських урядових програмах модель реалізації фізичного виховання – це виклик і водночас шанс для:

1. здійснення очікувань учня, кращої мотивації і більшого залучення;
2. більшого задоволення вчителя роботою;
3. збільшення особистого, професійного і суспільного престижу вчителя фізичного виховання - він братиме ширшу участь в житті школи, матиме більше можливості професійного і особистого розвитку;
4. більшої автономії школи і вчителя в організації і підборі змісту

навчання;

5. створення цікавої і конкурентної пропозиції занять на вибір.

Згідно із згаданими урядовими розпорядженнями кожен навчальний заклад має завданням підготувати власну пропозицію занять на вибір. Головною метою занять на вибір є здійснення очікувань учнів щодо фізичного виховання через поглиблення знань і розвиток умінь у видах фізичної культури і спорту, якими особливо зацікавлені та які для них доступні з огляду на рівень підготовленості і життєдіяльності організму.

Привабливість пропозиції занять на вибір залежить від кваліфікації і досвіду вчителів та використання спортивної бази. Можливі, за погодженням, домовленості щодо використання об'єктів інших навчальних закладів або позашкільних об'єктів.

Називаються чотири види занять на вибір: спортивні, рекреаційно-оздоровчі, танцювальні і туристичні. Заняття на вибір повинні відбуватися систематично принаймні два рази в тижні (2 навчальні години). Існує однак можливість накопичення годин занять на вибір, головним чином туристичного характеру, що залежить від виду туризму, розвитку учнів чи пори року. Тут має бути збережений принцип: 2-годинні заняття відбуваються щотижня, 4-годинні – кожні два тижні, 6-годинні – кожні три тижні, а 8-годинні – кожні чотири тижні. Реалізація занять цього типу може бути запланована також по суботах.

Туристичні заняття призначені для всіх бажаючих учнів/студентів. Мають на меті пробудження туристично-краєзнавчих інтересів та заохочення до здобування відзнак кваліфікованого туризму. У рамках цих занять навчальний заклад може запропонувати учням/студентам одну або кілька форм туризму на вибір, залежно від їх зацікавлень та місцевих умов, наприклад, піший, велосипедний, байдарковий, гірський туризм тощо. Підкреслюються обов'язки організаторів туристичних занять [8].

Метою наших досліджень було з'ясування думки студентів факультету фізичного виховання Академії фізичного виховання у Вроцлаві на тему підготовки їх до проведення туристичних занять у рамках обов'язкових занять з фізичного виховання у школі. З'ясовувалося також, яким, на думку студентів, має бути зразок вчителя шкільного туризму.

Були сформульовані такі питання дослідження:

1. Як студенти розуміють цілі і сферу обов'язків вчителя туризму?
2. Яким формам організації краєзнавства і шкільного туризму надають перевагу студенти як потенційні вчителі шкільного туризму?
3. Якими рисами повинен характеризуватися вчитель туризму (екскурсій і мандрівних таборів)?

4. Який зміст навчання предмета «шкільний туризм» студенти вважають найістотнішим у розвитку їх компетенцій як вчителів шкільного туризму?

Дослідження були проведені серед студентів I року навчання II ступеня по зарахуванню предмета «шкільний туризм» (30 годин). Цей предмет закінчується іспитом. Застосовано метод діагностичного зондування анкетною технікою і використано анкетний запитальник HGK/PO-2009/10-II/I/IS (автори – викладач Академії фізичного виховання у Вроцлаві Галина Гула-Кубішевська (Halina Guła-Kubiszewska) та професор цієї ж академії Пьотр Олешневич (Piotr Oleśniewicz)). Дослідження мали анонімний і добровільний характер, у них взяли участь 114 студентів, в тому числі 60 дівчат і 54 юнаки. Середня оцінка на іспиті склала 3,91 (4,14 в студенток і 3,66 в студентів).

Досліджувана група студентів (табл. 1) провідними цілями шкільного туризму вважає поширення різних форм активного відпочинку та оздоровчий вплив на молодь з територій під екологічною загрозою. Студентки підкреслюють також виховну функцію (протидія суспільній патології), студенти ж більшу роль приписують пізнанню навколишнього середовища, традицій і культури.

Таблиця 1.

Думки студентів на тему цілей і сфери обов'язків вчителя шкільного туризму

Всі досліджувані		Студентки		Студенти		Місце
номер мети	пункти	номер мети	пункти	номер мети	пункти	
8	676	8	373	7	317	1
7	664	7	347	1	316	2
2	644	9	338	5	314	3
5	638	2	336	2	308	4
9	631	10	326	3	307	5
1	629	5	324	8	303	6
3	620	4	323	9	293	7
10	618	6	320	10	292	8
4	591	1	313	4	268	9
6	583	3	313	6	263	10

1. пізнання країни, її середовища, традицій, пам'ятників культури та історії;
2. пізнання культури і мови інших країн;

3. розширення знань з різних сфер громадського, господарського і культурного життя;
 4. допомога сім'ї і школі в процесі виховання;
 5. поширення серед молоді принципів охорони навколишнього середовища та вмінь використання природних ресурсів;
 6. підвищення натренованості;
 7. поліпшення стану здоров'я молоді, що походить з територій під екологічною загрозою;
 8. поширення форм активного відпочинку;
 9. протидія суспільній патології;
 10. пізнання принципів безпечної поведінки в різних ситуаціях.
- Джерело:** власна розробка.

Студенти і студентки згодні щодо основної форми реалізації туризму в школі – це мають бути організовані виїзні заходи, такі як зелені чи екологічні школи (табл. 2). Відмінності стосуються туристичних заходів – студенти надають перевагу краєзнавчо-туристичній екскурсії, яка не вимагає від учасників спеціалізованих вмінь, натомість студентки вибирають кваліфікований туризм, наприклад, піший, велосипедний, байдарковий чи парусний.

Таблиця 2.

Рейтинг вибраних студентами форм краєзнавства і шкільного туризму

Всі досліджувані		Студентки		Студенти		Місце
форма	пункти	форма	пункти	форма	пункти	
5	973	5	520	5	453	1
4	906	4	493	3	436	2
1	878	3	455	2	422	3
2	876	1	450	1	421	4
3	872	2	442	4	413	5

1. предметні екскурсії – доповнення обов'язкової програми навчання;
 2. краєзнавчо-туристичні екскурсії – від учасників не вимагаються спеціалізована підготовка;
 3. краєзнавчо-туристичні заходи – біваци, конкурси, турніри;
 4. заходи кваліфікованого туризму, – піші низинні, гірські, велосипедні, байдаркові, парусні;
 5. виїзні заходи – зелені школи, зимові школи, екологічні школи.
- Джерело:** власна розробка.

Головне джерело отримання коштів на фінансування туристичної діяльності в школі (табл. 3) на думку всіх студентів – це власні кошти, отримані на території школи через молодіжні організації і учнівське самоврядування.

Таблиця 3.

Рейтинг декларованих студентами способів отримання коштів на фінансування туристичної діяльності в школі

Всі досліджувані		Студентки		Студенти		Місце
ресурси	пункти	ресурси	пункти	ресурси	пункти	
2	298	2	157	2	141	1
1	282	1	150	3	139	2
3	282	4	144	1	132	3
4	274	3	143	4	130	4

1. з відплати учнів;
2. з ресурсів, що походять з діяльності учнівського самоврядування і молодіжних організації, діючих на території школи;
3. з ресурсів, відпрацьованих учнями;
4. з ресурсів, переданих радою батьків або радою школи, а також фізичними і юридичними особами.

Джерело: власна розробка.

Таблиця 4.

Завдання екскурсій вихідного дня, які респондентами були визнані найважливішими

Всі досліджувані		Студентки		Студенти		Місце
завдання	пункти	завдання	пункти	завдання	пункти	
1	248	1	131	1	117	1
2	237	2	121	2	116	2
3	200	3	109	3	9	3

1. відпочинок;
2. пізнання найближчих околиць;
3. підготовка до довших екскурсій і канікулярних мандрівок.

Джерело: власна розробка.

Екскурсії вихідного дня повинні перш за все забезпечити молоді відпочинок (табл. 4). Студентки і студенти приписують їм головним чином рекреаційні функції.

Більшість досліджуваних студентів згодні також щодо форми багатопредметних екскурсій. Вони повинні поєднувати кваліфікований туризм з пізнанням культури і фольклору даного регіону.

Думки, що відносяться до вибору виду територіальних екскурсій, розділились. Половина досліджуваних вибирає екскурсії по країні, половина – закордонні екскурсії. Цьому останньому виду більше надають перевагу студентки.

Таблиця 5.

Рейтинг позитивних ознак особистості вчителя шкільного туризму на думку досліджуваних студентів

Всі досліджувані		Студентки		Студенти		Місце
ознака	пункти	ознака	пункти	ознака	пункти	
відповідальний	2588	відповідальний	1333	відповідальний	1258	1
легко нав'язує контакти з молоддю	2406	легко нав'язує контакти з молоддю	1333	приятельський	1127	2
першокласний фахівець	2385	вміє передати знання цікавим способом	1295	першокласний фахівець	1090	3
вміє передати знання цікавим способом	2285	першокласний фахівець	1295	легко нав'язує контакти з молоддю	1073	4
має індивідуальний підхід до молоді	2209	знає положення пов'язані з безпекою мандрівок	1210	доброзичливий	1046	5
знаючий положення зв'язане з безпекою мандрівок	2190	має індивідуальний підхід до молоді	1201	сердечний	1043	6
поблажливий	2136	терплячий	1138	поблажливий	1034	7
терплячий	2132	вміючий дати передлікарською допомоги	1129	інтелігентний	1026	8
інтелігентний	2111	поблажливий	1102	безсторонній	1024	9
приятельський	2107	ретельний щодо виконання зобов'язань	1100	веселий, з почуттям гумору	1010	10

Джерело: власна розробка.

Таблиця 6.

Небажані ознаки вчителя екскурсій і мандрівних таборів

Всі досліджувані		Студентки		Студенти		Місце
ознака	пункти	ознака	пункти	ознака	пункти	
брутальний	1582	зневажає молодь	850	злостивий	757	1
злостивий	1494	брутальний	830	брутальний	752	2
зневажає молодь	1473	схильний для пиття алкоголю	799	сварливий	672	3
сварливий	1465	сварливий	793	схильний для пиття алкоголю	661	4
схильний для пиття алкоголю	1460	злостивий	737	брехливий	624	5
нетерпимий	1262	егоїстичний	668	зневажає молодь	623	6
брехливий	1250	розсіяний	657	нетерпимий	611	7
недоброзичливий	1233	зарозумілий	657	недоброзичливий	609	8
егоїстичний	1231	аподиктичний	654	зухвалий	572	9
зухвалий	1203	нетерпимий	651	егоїстичний	563	10

Джерело: власна Розробка

Згідно з розпорядженням МніSW [7] для II ступеня навчання в сфері шкільного туризму охоплює наступний зміст:

1. туризм як суспільне явище (TZS);
2. нарис історії туризму (ZDT);
3. організація туризму і краєзнавства в Польщі (OTwP);
4. безпека в туризмі (BwT);
5. охорона природи в туризмі (OpaT);
6. обрані форми активного туризму (FTA);
7. юридичні підстави туристичної (PPDT) діяльності.

Метою досліджень було з'ясування думки студентів на тему придатності цього змісту для розвитку їх професійних компетенцій та на тему їх самооцінки у сфері цих компетенцій. Результати подані у таблицях 7 і 8.

Таблиця 7.

Рейтинг думки студентів на тему значення змісту навчального предмета «шкільний туризм» для ведення туристичної діяльності

Всі досліджувані		Студентки		Студенти		Місце
зміст	пункти	зміст	пункти	зміст	пункти	
6FTA	528	6FTA	285	6FTA	243	1
4BwT	498	3 OTwP	269	1TZS	234	2
3OTwP	479	4BwT	268	4BwT	230	3
1TZS	469	5 OpaT	237	5 OpaT	220	4
5 OpaT	457	1TZS	235	3 OTwP	210	5
7PPDT	400	7PPDT	226	2ZDT	194	6
2ZDT	359	2ZDT	165	7PPDT	174	7

Джерело: власна розробка.

Добру підготовку до ролі вчителя туризму забезпечують студентам визначений зміст предмета «шкільний туризм» (табл. 7) – перш за все питання, пов’язані з обраними формами активного туризму і безпекою, а також проблематика організації туризму і краєзнавства в Польщі (для студенток) та туризму як суспільного явища (для студентів). Всі студенти низько цінять необхідність питань, пов’язаних з юридичними засадами туристичної діяльності.

Таблиця 8.

Рейтинг думки студентів на тему рівня компетенцій, потрібних до ведення туристичного факультету, яке здобули на заняттях предмета «шкільний туризм»

Всі досліджувані		Студентки		Студенти		Місце
зміст	пункти	зміст	пункти	зміст	пункти	
6FTA	539	6FTA	316	4BwT	252	1
4BwT	534	4BwT	282	3 OTwP	230	2
3OTwP	489	3 OTwP	259	6FTA	223	3
5 OpaT	446	5 OpaT	227	5 OpaT	219	4
1TZS	431	1TZS	225	1TZS	206	5
7PPDT	380	7PPDT	197	2ZDT	198	6
2ZDT	373	2ZDT	175	7PPDT	183	7

Джерело: власна розробка.

Самооцінка студентів у сфері їх підготовки до ролі вчителя шкільного туризму (табл. 8) адекватна рейтингові змісту навчання,

отриманого від студентів. Студенти почуваються найбільш компетентними в тематиці форм активного туризму і безпеки в туризмі. Найслабше оцінюють свою підготовку щодо знайомства юридичних підстав туристичної діяльності також історії туризму.

На підставі розпорядження МНОіС [6] опрацьовано комплект питань, що стосуються формальноюридичних вимог при організації шкільної туристичної діяльності. Всі варіанти вимог, складені в запитальнику, необхідні, отже відповіді студентів, що відносяться до повноважень керівника екскурсії і документації, що вимагається, повинні були звучати «так».

Знання студентів, що стосуються відповідальності за ведення шкільної екскурсії, виявилися невеликими. Майже половина досліджуваних студентів не знає, хто може бути керівником екскурсії.

Трохи краще студенти зорієнтовані щодо способу організації документування шкільної екскурсії, при цьому студентки до цих дій підготовані краще.

Висновки. Дослідження, К. Денека [1] показують, що у Польщі вчителі, підготовлені до проведення навчально-виховних позашкільних занять краєзнавчо-туристичного характеру складають нині лише 4-6% вчительської спільноти.

Нова перспектива реалізації фізичного виховання в школі у формі туристичного факультету відкриває перед вчителями фізичного виховання привабливі можливості виховання молоді до цінності вільного часу через популяризацію туризму і пізнання Вітчизни.

Результати проведених досліджень серед майбутніх вчителів фізичного виховання / шкільного туризму представляють неоднорідну картину підготовки їх до цієї ролі.

На думку досліджуваних студентів факультету фізичного виховання, головною метою шкільного туризму є поширення форм активного відпочинку.

Як потенційні вчителі шкільного туризму студенти надають перевагу «виїзним» заходам (зелені школи, екологічні школи), менше значення – предметним і туристично-краєзнавчим екскурсіям.

Як вважають майбутні вчителі туризму, представник їхньої професії повинен досконало володіти фахом і мати такі риси особистості як: відповідальність, легкість нав'язування контактів з молоддю.

Студенти високо оцінюють зміст навчання, що стосується форм активного туризму і безпеки в туризмі; однак, непокоїть той факт, що не цінують необхідності ґрунтовного знайомства з юридичними засадами туристичної діяльності. Схожим чином оцінюють і свої компетенції.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. K Denek, Edukacja szkolna i pozalekcyjna, Poznań 2009.

2. G. Gołembski, Związki turystyki z sektorem publicznym, [w:] Kompendium wiedzy o turystyce..., дюжина. cyt., Warszawa 2009, s. 131-148.
3. Nowakowska, Turystyka jako zjawisko społeczno-ekonomiczne, [w:] Kompendium wiedzy o turystyce, G. Gołembski (red.), Warszawa 2009, s. 1-44.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (DzU z 2009 r. Nr 4, poz. 17).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 sierpnia 2009 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji dwóch godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego (DzU Nr 136, poz. 1116).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (DzU z 2001 r. Nr 135, poz. 1516, z późn. zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (DzU Nr 164, Załącznik nr 113).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (DzU z 2001 r. Nr 135, poz. 1516, z późn. zm.).

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Захарова Оксана Віталіївна – викладач кафедри фізичної і психофізіологічної підготовки Державної льотної академії України.

Коло наукових інтересів: краєзнавчо-туристична діяльність в педагогічній системі К. Денека.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ПЕРЕКЛАДАЧІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

Тетяна КУЧАЙ (Черкаси)

У статті розглядаються особливості вищої освіти Великої Британії, зокрема висвітлюються професійна підготовка перекладачів у цій країні.

В статье рассматриваются особенности высшего образования Великобритании, в частности освещаются профессиональная подготовка переводчиков в этой стране.

Ключові слова: вища освіта, підготовка перекладачів, Велика Британія.

Британська система освіти має міжнародне визнання, а її навчальні заклади є взірцем упровадження інноваційних технологій.

Немаловажну роль в удосконаленні освіти Великої Британії відіграє управління освітою. У кожному з регіонів Великої Британії (Англія, Уельс, Шотландія і Північна Ірландія) система освіти має певну специфіку. Правом самостійно вирішувати багато конкретних проблем користуються як місцеві органи управління освітою, так і самі ВНЗ.

Як зазначає Б. Вульфсон, тільки у 1945 р. у Великій Британії вперше було створено Міністерство освіти, яке нині називається Департаментом освіти і науки. Фактично Департамент освіти і науки надає певну дію у формуванні найбільш загальних напрямів освітньої політики в масштабах усієї держави. Він готує проекти законів про освіту, які потім